

REDACTIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)
ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.
pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.
Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)
INSERTIUNILE:
pe 1 și 2 săptămâni: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.
Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.

Șovinismul în artă.

Atâta le mai rămăsese: arta. Acum
a profanat-o și p'aceasta. Și încă aici,
la Arad, Golgotha maghiară. Cu o so-
nemitate rară, aducând dela Buda-
pesta pe un mare poet al lor, Pósa
Lajos, care a aplaudat eri — și mâne
să laude prin jurnale — o piesă
estradă, cu tendențe politice...

Dăm la alt loc al ziarului nostru
raport despre cele petrecute Sâmbătă
seara în teatrul maghiar local.

Aci ne ocupăm numai de partea
politică a piesei, scrisă atât pentru a
vedea (?) bunătățile (?) căsătoriei ci-
vile cât și a prepara tovarășia româno-
maghiară.

În ce chip artistic se face acest
lucru, cititorii noștri și-l pot închipui
dacă le spunem că totul se petrece
în jurul unei imposibilități psiholo-
gice: ca o fată română dela sate,
laici, de sub Podgorie (câci totul se
petrece la Miniș) de dragul unui Un-
gar să refuze inima și mâna ei celui
întâiu flacău român din sat...

Când scrii însă tendențios, când su-
gi arta senină șovinismului fără mar-
gini, psihologia și logica rămân lucruri
secundare. Prima și singura preocu-
pare e... politica!

Șaceasta nu noi o spunem. O mă-
turisese ziarele locale, din care în
una citim:

„Nikolits Döme a adus cu piesa sa cele
mai mari servicii ideii de stat maghiar și
așa cred, a făcut lucru plăcut chiar și în-
aintea românilor. Se înțelege, Românilor de
bună credință. Cu cei de rea credință nu
merită să ne ocupăm: aceia's — trădători
de patrie.“

Vorbă scurtă deci: de bună-cre-
dință sunt numai acei Români, cari
s'au dus să aplaude o... piesă teatrală
cu tendențe. Cine n'a fost și nu se
va duce, prin urmare nici nu va a-
plauda, aceia's — trădători de patrie.

Așa se face educația publicului un-
guresc.

Din întâmplare însă — ori mai
bine: din curiozitate — la teatru au
fost tocmăi Români contra căror la
1892 ziarele ungurești provocaseră
analiza de stradă. Ceea-ce dovedește
că între noi nu sunt șoviniști. Dacă
ar fi, nimeni nu s'ar fi dus la teatru
unguresc. Ear' cine ar calca pe acolo,
fiind un curent șovinist între noi, de-
sigur că n'ar mai avea ce să caute
în societatea românească.

Ungurii însă tocmăi cu acest pri-
legiu au dovedit că între ei tot și se
lartă, chiar și să scrii piesă slabă,
dacă pui această piesă în serviciul ideii
de stat...

În felul acesta poate să vină mâne
un autor maghiar de a șeptea mână
să scrie o piesă despre bucuria ce

o simt Românii văzând maghiarizarea
numelor comunelor. Ungurii îl vor
aplauda. De ce nu? Doar' nici a-
ceastă lucrare de artă nu va fi mai
prejos decât piesa Sêrbului Nikolits,
care'i presintă pe Românii podgoreni în
haine de sărbătoare, aranjând petre-
cere — millenară!

În dorul lor de a ne vedea pe
toți plutind în curentul șovinist, zia-
riștii maghiari ne-au și văzut deja Sâmbă-
tă „aproape umplând teatrul“ și chiar
aplaudând. În realitate Români erau
în trei loge și în trei staluri.

Ba ei știu că pe eri și-a scos bi-
let și dl Mangra, cel mai ultraist
dintre noi, ear' azi se va duce la
teatru unguresc și P. S. Sa Episcopul
Ioan Meșianu.

Ei scriu:

„Importanța mare pentru țeară și misiu-
nea națională a acestei piese e că va aduce
în teatrul maghiar din Arad pe Românii
din oraș și din provincie, pe poporul cins-
tit, care vrea să se desfășoare în jocul, mu-
sica și costumurile acestei piese luate din
viața românească.“

Așteptare zadarnică însă.

Printr'o piesă teatrală, chiar de ar
fi scrisă de un Ungur genial, n'au
să fie Românii ademeniți. Nu mai
ales prin piese cu tendințe.

Ca să se apropie vre-odată Ro-
mânii de teatru și ori-ce altă mani-
festare a culturii ungurești, întâiu
trebuie să aibă garanții că Ungurii nu
primejduesc însăși desvoltarea culturală
română.

Chiar șgomotul ce se face în giu-
rul acestei piese cu tendențe ne este
însă un fel de memento.

Avem să ne abținem dela ori-ce
amestec cu oameni cari în toate se
conduc de șovinism, void și din
artă a trage profit pentru utopii po-
litice. Nu. Românii nu-i vor încura-
gia pe șoviniști a persista în direcția
lor greșită.

Ținem a lămuri acestea cu atât
mai osebit, cu cât așa se pare, sub
egida lui „Nemzeti szövetség“ litera-
tura maghiară se abate pe un teren
care din punct de vedere al artei
însemnează decadență.

Un rău acesta cu atât mai mare
cu cât prin politica de stat concetă-
țenii noștri maghiari au fost și până
acum îndestul de tare viciați în fa-
cultatea lor de a judeca și aprecia
pe celelalte naționalități. De va veni
acum și o artă cu tendință, care să
mărească încă întrînșii șovinismul, o
să ajungem să nu mai încăpem nici
chiar într'un oraș, cu atât mai puțin
să umblăm la același templu, fie acesta
chiar numai al Thaliei!

Amenințări. Supărat că Sașii protestează
contra maghiarizării, „Posti Napló“ (Nrul
dela 30 c.) scrie:

„Dacă domnii sași nu-și încep în piele,
o să ajungă ca în schimbul situațiunii ac-
tuale extrem de favorabile, legislațiunea o
să aducă proporții drepte, ceea-ce ar în-
semna că numărul d'acum al deputaților
sași să se reducă la a treia parte.“

Cu alte cuvinte: Sașii să se astempeze, că
altfel nu vor mai avea în Dietă 12 deputați.

Întrebarea este însă: Poporul sas ce câș-
tigă dacă are în Dietă chiar deputați mulți
când cuvântul acestora nu este luat în seamă,
ci guvernul continuă cu maghiarizarea?

Acțiunea Sașilor verzi.

Mergerea deputațiunii damelor sase
la Viena, desigur, e o idee a Sașilor verzi
din Brașov, cari pe fie-care zi câștigă
de altfel teren în mijlocul poporului săsesc.

Acum o altă acțiune se pune la cale.
Cel puțin așa sunt informați oamenii
lui Jeszenszky, că la Brașov s'a consti-
tuit un comitet de 30, așa zis comi-
tet de acțiune, cu scop de a protesta în
contra ne mai pomenitului scandal pe
care-l fac autoritățile de tot felul ungu-
rești silind pe subalternii lor să-și
maghiarizeze numele.

Nerușinarea aceasta a mers până a-
colo, în cât au amenințat în multe părți
pe cei cu „nume strein“ că ori își ma-
ghiarizează numele, ori vor fi dați afară
din oficiu.

Efectul acestei terorizări se și vede de
altfel. Pe fiecare zi foaia oficială aduce
coloane întregi de persoane ce și-au ma-
ghiarizat numele... Cei mai mulți Ji-
dani; sunt însă și Nemți, Slovaci și de
alte neamuri. Români în cinci mii de
cazuri abea va fi unul.

Sașii sunt indignați de acest scandal
și de aceea prin deputații lor e vorba să
înterpeleze în parlament, ear în afară de
Dietă să pună la cale cele mai energice
proteste.

În ședința de Sâmbătă deputatul Meltz
a și interpelat guvernul în privința a-
ceasta, arătând cazuri concrete de
maghiarizare forțată din partea
șefilor gărilor din Sibiu, Sighi-
șoara și Mediaș.

Se înțelege că ziarele maghiare înre-
gistrează cu multă supărare știrea aceasta.
„Egyetértés“ (29 c.), conștientă, se
vede, de marea mișelie ce fac autorită-
țile, tăgăduiește că cine-va ar fi fost a-
menințat dacă nu-și va lua nume un-
guresc și zice că Sașii n'au motiv serios
pentru acțiunea ce vor să înceapă.

Credem și noi că nu le vine la so-
coteală să-i vadă pe Sași eară porniți
încontra Ungurilor.

După cele săvârșite însă de stăpânire
chiar și împotriva Sașilor, sperăm că
acestia nu vor desarma de aci încolo,
ci dinpreună cu noi, vor continua să
demascheze toate fără de legile ce se să-
vârșesc în statul ungar pretins „liberal.“

Agenți provocatori.

Din chiar destăinuirile ce le fac ziarele
maghiare, rezultă că întreaga chestie cu
proclamațiunile revoluționare din România,
confiscate la Brașov, este o inscenare mi-
șelească a agenților provocatori, puși la
cale de guvern.

Proclamațiunile nu sunt tipărite în Ro-
mânia, ci sunt autografate, și date la postă
din Brașov.

Păcătoșia își ajunge culmea în faptul că
pe temeiul unor asemenea inscenări, se
trămbiță în lume că din România se ațăță
revoluția și se calcă și domiciliul atâtor
preoți și învățători români.

E destul așa dar ca un agent de al lui
Jeszenszky să ne trimită o epistoală de
cuprins revoluționar, ca tot detectivii lui
— în formă de negustori — să înso-
țească pe epistolier la domiciliul nostru
și după ce s'au introdus în casă, să ne
confiște scrisoarea și să ne facă perchi-
siție.

Protestăm cu tărie în contra acestor
mișelii.

Din România.

Principele Ferdinand și Senatul.

În ședința dela 28 c. a Senatului d. N.
Gane, președinte, dă citire următoarei de-
peșe, adresată Senatului de către A. S. Prin-
Ferdinand, de la Nizza.

Nizza, 14 Ianuarie st. n. 1898.

Nu pot să las să treacă anul vechiu fără
să 'mi aduc aminte de nenumăratele dovezi
de iubire ce am primit din partea colegilor
mei în anul trecut, și nu vă pot spune cât
de mișcat am fost de salutările ce 'mi ați tri-
mis aici în răspunsul la Mesagiul Tronului.
Această nouă dovadă de iubire a gă-
sit un adânc răsădit în inima mea.

Azi, când începe un nou an, vă trimit o-
dată cu mulțumirile cele mai sincere, urările
cele mai călduroase. Să fie anul 1898 fericit
și roditor. D-zeu să ajute lucrările voastre, și
să ocrotească scumpa noastră țară.

Ferdinand.

Principe al României.

*

Alegerile parțiale.

Vineri s'au făcut patru alegeri de depu-
tați, în următoarele județe:

Teleorman, colegiul I.

Inscriși 520. Votanți 393.

Au obținut:

Dl Al. Culoglu, liberal, 206 voturi, ales.
Dl General G. Manu, cons, 178 voturi.

Gorj, colegiul II.

Inscriși 230, Votanți 204.

Au obținut:

Dl St. Dobroneanu, liberal, 97 voturi.

Dl T. Cămărășescu, conserv. 105 voturi ales.

Neamțu, colegiul I.

Inscriși 188, Votanți 108.

Au obținut:

Dl Nicolae Teodorescu, liberal, 86 voturi
ales.

Opoziția n'a pus candidat.

Bacău, colegiul III.

Inscriși 1176. Votanți 762.

Au obținut:

Dl Jean Leca, liberal, 659 voturi ales.

Dl V. Capșa, conservator, 73 voturi.

O interpelare.

În ședința dela 28 c. a Camerii I. Grădișteanu a interpellat pe dl. președinte al consiliului și ministru al afacerilor străine asupra punctului d'a se ști dacă putem tolera ca Maghiarii să ia toate măsurile pentru a desființa neamul nostru, și mai întreba de ce dl. ministru al afacerilor străine n'a însoțit pe M. S. Regele la Pesta, așa cum cere Constituția, și dacă această vizită regală n'a fost o încurajare pentru Unguri d'a stărui în politica lor de apăsare și de desnaționalizare față de Români din Ungaria.

Incendiul din Galați.

De o bucată de vreme orașul Galați a devenit prada flăcărilor. Nu e aproape săptămână fără să avem de înregistrat un incendiu întâmplat în acest oraș.

Nu au fost se vede de ajuns calamitățile căzute peste acest nenorocit oraș în timpul inundațiilor, acum a început să fie distrus și de foc.

Joi noapte un îngrozitor incendiu a izbucnit în strada Tecuciu, una din stradele cele mai comerciale și mai populate.

Focul a luat naștere dela una din cele trei prăvălii închiriate dlui Ion Rădulescu și în care dormea servitorul Tudor Tănăsache.

Aceste trei prăvălii sunt proprietatea dlui Nicolae Dae.

Tot Târgul-Nou și partea de sus a orașului alergase la locul sinistrului. Locuitorii din strada Tecuciu erau îngroziți, vecinii erau perduți, disperați. Tipete îngrozitoare ale femeilor și copiilor umpleau, ca și flăcările mistuitoare văzduhul.

După o muncă de mai multe ore, desfășurată de pompieri, focul a putut fi localizat și oprit de a se întinde la întregul șir de prăvălii de pe aceea stradă.

Au ars deci numai cele trei prăvălii, proprietatea dlui N. Dae.

Atât clădirea cât și marfa din magazine erau asigurate.

Pagubele se calculează aproximativ la 20 mii lei pentru clădiri, și la 12 mii pentru marfa din prăvălii.

Din armată.

După un decret apărut azi în Monitorul oficial, comitetul sanitar consultativ permanent al armatei se va compune pe viitor astfel:

Președinte: Medicul inspector-general al serviciului sanitar al armatei.

Membri: Cei doi medici inspectori generali sanitari tehnici ai regiunilor corpurilor I, II, III și IV de armată, divisiile ac-

tive Dobrogea și corpului flotei; medici șefi al corpului II, III IV de armată și directorul direcției sanitare din minister, care va fi și secretar al comitetului.

Cestiunile de un interes de serviciu ordinar se vor rezolva numai de către cei trei medici inspectori-general; ear' pentru rezolvarea cestiunilor de interes de serviciu general se vor convoca toți membrii comitetului sanitar.

Scolare.

D. C. Dumitrescu-Iasi va depune azi pe biroul Camerei, raportul său privitor la proiectul de lege asupra *învățământului secundar și superior*.

Discuția generală a acestui proiect va începe, probabil, Miercuria viitoare.

Revistă externă.**Milan — generalisim.**

Consiliul de miniștri făcând la 28 c. o vizită regelui Milan, ministrul-președinte l'a salutat ca comandant-șef al armatei active, declarând că consiliul de miniștri îl va susține din toate puterile sale pentru a-și îndeplini sarcina. Regele Milan, mulțumind, a declarat că se va sili, cu concursul guvernului, să menție armata la înălțimea cerințelor moderne.

Mitropolitul, inconjurat de înaltul cler, a sfârșit reședința comandantului-șef.

Regele Alexandru a asistat la ceremonie.

Din parlamentul italian.

În ședința dela 28 c. D. Biancheri a fost primit cu aplauze vii. El mulțumește Camerei că l'a ales președinte și zice că Parlamentul și guvernul trebuie să se gândească să pue administrația financiară pe baze bune și să micșoreze sarcinile claselor sărace, spre ale sustrage doctrinelor primejdioase.

Reamintind aniversarea a 50-a a statului, dl. Biancheri exprimă recunoștința sa, în numele parlamentului, lui Carol-Albert, lui Victor Emanuel și lui Humbert.

Artă cu tendență.

Sâmbătă s'a petrecut ceva extraordinar în orașul nostru. La teatru s'a reprezentat adevărat o piesă cu subiect luat din viața țeranilor români de sub Podgorie. Cel puțin zările unguerești așa anunțau.

Ear' după reprezentație au scris: „In Arad, această pulvărie a chestiei naționalităților s'a întâmplat ca într'un teatru ma-

o carte întreagă; în „Gazeta Săteanului” voiu să mă opresc numai asupra unei trăsături caracteristice foarte importantă și foarte esențială pentru literatura rustică, și anume asupra felului cum această literatură ne reprezintă caracterul moral al țărânilor.

Ceea-ce lovește mai mult pe ori-ce cetitor atent al acestei literaturi e imensa nepotrivire între felul cum e zugrăvită țărâna de felurii scriitori ai aceleiași țări, deci cari au avut de zugrăvit aceeași țărâna.

De multe-ori, între țărâna de zugrăvită de un scriitor și cea zugrăvită de altul, nu numai că nu e nici o asemănare, dar par'că ar fi vorba de două rase fundamentale deosebite, cari stau pe niște trepte de dezvoltare atât de neasemănate, cum ar fi rasa neagră din Africa și cea albă din Europa.

Se înțelege, o parte din această deosebire în zugrăvire aceluiași subiect e foarte naturală și legitimă întru cât atarnă de temperamentele deosebite ale scriitorilor. Dar această deosebire are o margine, peste care trecând, dispar înseși caracterele distinctive ale subiectului și obiectului zugrăvit. De sigur tot același om slujind ca model pentru doi artiști va apure într'un fel în opera unuia și alt fel în opera altuia, întru cât acești doi artiști au temperamentele artistice

ghiar un număr public român a ascultat până în capăt o piesă teatrală scrisă în direcție patriotică, în care Românul și Ungurul stau față în față pentru a se îmbrățișa”.

Chiar și la galerie Ungurii au văzut... Români!... Erau, într'adevăr, aduși dela Miniș, unde autorul piesei, dl. avocat Nicolits (de origine sârb) are vie.

Din piesă, actul întâiu și al doilea se poate ține, fiind plin de scene interesante: joc, glume între flăcăi și fete, ceartă între Petru primarul tânăr român și între Ungurul Lajos, și mai presus de toate cântări frumoase române, (romante mai ales, pe cari de altfel țeranii nu le cântă!) traduse în unguerește și cântate bine de actrițele maghiare... Sârba popilor (care eară nu se joacă pe la Miniș, nici în tot comitatul Aradului) d'asemeni o jucau binișor. Ear' cât despre costume, recunoaștem, că s'a pus multă grije.

Actul al treilea este însă nesuportabil. În el e vorba adevărat să se deslege problema grea ce-și pune autorul: o fată română (Ilița) să prăpădește de dragoste pentru ungurul Lajos, cu care cântă împreună... unguerește și pe care autorul 'ni-l aduce chiar și la rugă românească, în mijlocul flăcăilor și fetelor române, unde batjocorește și se ia la bătaie cu Petru, cel dintâiu flăcău în sat.

Aceasta este întâia imposibilitate psihologică.

A doua e că Petru fură pe Ilița din mijlocul jocului (la rugă) după-ee Lena, o nevastă tină, o adoarme cu otrăvuri, acolo în joc. Nevasta asta este adevărat îndrăgostită și ea de Lajos și-l ajută pe Petru a batjocori pe Ilița, să-l desguste astfel pe Lajos.

Aceasta e al doilea nonsens. Flăcăii români fură fetele numai când ele țin la ei și părinții ori neamurile pun piedeci.

Cât despre aluziunile politice din piesă, despre apologia ce o face căsătoriei civile, chemată a ne încuseri d'aci încolo cu Ungurii, însăși zările maghiare le află atât de îndrăznețe, încât scriu că ele se pot ierta numai „patriotismului autorului, care-și închipuește pe viitor o asemenea înțelegere româno-maghiară.”

O piesă cu tendență va să zică, cu anume premise, pentru a se ajunge la o concluziune... necesară ideii de stat maghiar.

Ori-câtă reclamă s'ar face însă în jurul ei, nu se poate plasa între lucrurile de artă o piesă cu tendențe politice.

Cu atât mai puțin „Leányrablás” va fi o piesă care Ungurilor să le facă serviciu politic când vorba e de Români. Lucrurile prea sunt cusute cu ață albă pentru-ca să nu le observăm cu toții. Chiar orbi de ar fi între noi, comentariile presei maghiare are să ne deștepte pe toți.

Puterea hypnotismului.

D-ra Riza, fiica agentului Adolf Horvat de o lună de zile suferă de o boală curioasă sufletească.

Mergând la școala de lucru, a făcut cunoștință unui student în medicină, care începu

deosebite, întru cât ved, simt și cugetă deosebit; dar această deosebire nu poate merge până-acolo ca unul să-l zugrăvească ca pe un pitic, altul ca pe un uriaș, pe când în adevăr el e de statură mijlocie: în acest din urmă cas chipul zugrăvit de amândoi e cu totul fals.

Din nenorocire tocmai astfel de deosebire există între tablourile din viața țărânească, făcute de diferiți scriitori. Cei mai mulți scriitori rustici ai tuturor țărilor după felul cum zugrăvesc viața țărânilor ar fi putut fi împărțiți în două grupe mari. Într'o grupă, pesimiștii, ponegritorii țărânilor, cari zugrăvesc viața sătească ca iad, ear' pe țeran ca drac, și altă grupă a optimiștilor, apologheților țărânilor, cari ved în viața sătească aproape o idilă, și în țeran, dacă nu un înger, apoi cel puțin un om moralicește mult superior orășanului. Și asta nu e exagerare. Concepția biblică care personifică în drac — uritul, imoralul, antisocialismul, dușmanul vieții sociale, și în înger — frumosul, moralul, bunul acestei vieți, această concepție e foarte potrivită pentru caracterizarea felului cum zugrăvesc țărâna aceste două grupe de scriitori, cel puțin în manifestările lor extreme.

Luați, spre pildă romanele și navele rustice ale genialei Georges Sand. Ce fru-

să cartenească frumoasei fete. În Dumine ca înainte de anul nou, a fost cu studentul la teatru unde se reprezenta „Trilby.” Din această zi fata s'a schimbat cu totul. În loc de a merge la școala de lucru, unde o credea părinții, ea mergea la spitalul israelit pentru a-și cura nervii.

Părinții fetei observaseră că e foarte nervoasă. Adeseori se privea în oglindă și zicea par'că ar fi repetat cuvintele altuia.

— D-ră Riza, azi ești foarte nostimă m'am amoresat de D-Tta.

Afiând părinții că nu merge la școală, începură să cerceteze unde petrece fetei lor; nu putură afla decât când ea zise hipnotisată, fără să observe că e cineva în jurul ei:

„D-ră, ai face mai bine să rămâi în spital de cât să mergi la „Trilby”, ești foarte nervoasă. Să nu mai porți corset.”

Pe urmă își închise ochii și adormi adena.

Părinții trimiseră după medicul de casă care constată că somnul fetei e hipnotic. Tot așa se exprimă și profesorul de universitate Schoeffer. Fata a fost hipnotisată și puterea sugestiei n-a încetat încă. Un alt medic a fugit de ea spunând că nu-i poate suporta privirea înțepătoare.

Starea fetei a devenit din ce în ce mai primejdiosă. Are momente de furie când sparge tot. Li s'a schimbat firea cu desăvârșire. Își urește sora, pe care înainte o adora. Se gâtește contra obiceiului de până acum. Roagă pe unchiul ei să-i cânte la vioară „Au clair de la lune”... pe care l cântă „Trilby” hipnotisată. Umblă desculță ca ea și cere să-i facă costum ca al fetei scoțiene.

Deocamdată medicul cercetează această zilnic, fără a fi găcit încă remediu pentru nenorocita bolnavă. Tatăl intristat caută pentru Trilby a sa pe... Svengali.

NOUȚĂȚI

Arad, 31 Ian. n. 1898.

Milioane în vânt. Cine nu-și aduce aminte de promisiunile dlui Hieronymi, faimosul ministru de interne care a disolvat partidul național și sub care s'au adus legile bisericesti, promisiune făcută serbătorește în Dieta țării, că cheltuielile matricularilor nu se va urca anual peste suma de 800,000 fl? Eată cum s'a împlinit acea promisiune: În anul 1896 cheltuielile matriculării au fost 879,000 fl., în 1897 această sumă s'a mai sporit cu 100,000 fl., ear' în 1898 la rubrica matriculărilor e luată suma neto un milion. La aceasta mai e de observat, că întreaga sumă se între-

moasă e la ea viața rustică. Ce orizonturi largi în cari se pierde vederca, ce aer curat care face să se ridice pieptul mai înalt, și cât de treabă, cât de fericită e relativ viața țărânească; ce oameni naivi, simpli dar' buni, cinstiți, nestrății de civilizația orășenească. Cât de naivă, dar' sinceră, naturală și sănătoasă, e iubirea lor sexuală, și cât de nemeșteșugită și echilibrată și sănătoasă e întreaga lor viață.

La una din scriitorile de talent ale acestei grupe a optimiștilor, a apologheților la Andreé-Leo, țeranii și țerancele sunt atât de detreabă, viața sătească e atât de serioasă, perioada celei orășenești, încât una din eroinele din romanele ei, o fată cultă, aristocratică, tină, frumoasă, se amorescă de un flăcău, părăsește clasa ei privilegiată, se mărită cu el și trăiește fericită făcând copii sănătoși, găind bucate și spălând rufe la gărlă.

Și acum uitați-vă la viața țărânilor așa cum ne-o zugrăvește marele Balzac în romanul seu „Les Paysans” sau Zola în romanul „La terre”. Aici satul e o vizuină în care se sbuciumă și se tărăie fete omești, în cari nu știu ce e mai grozav: sărăcia și mizeria materială sau cea morală.

Iubirea idilică din romanul apologheților aici e un apetit sexual bestial, lipsit de

Țeranul în literatură.

Sub titlul „Țeranul în literatură”, nu voiu să înțeleg literatura țărânească, adică pe țeran așa cum s'a zugrăvit el însuși în creațiunile sale — ci literatura păturilor culte, adică pe țeran așa cum a fost zugrăvit el în literatura acestor din urmă, mai ales în Nuvelă și Roman. Zic mai ales Nuvelă și Roman pentru-că ăst gen literar cu deosebire zugrăvește viața inconjurătoare în toate manifestările.

Lirica exprimă mai ales adâncile sentimente personale ale omului, e subiectivă în gradul cel mai înalt, prin exelență. Poezia epică zugrăvește mai ales aspectul exterior al omului și al actelor sale. Poezia dramatică zugrăvește ciocnirea pasiunilor omești, și numai nuvela și romanul zugrăvesc natura și viața inconjurătoare sub toate aspectele, în toate manifestările lor.

E învederat că odată ce s'a născut acest gen literar, care reflectează toată viața, trebuia să se ocupe și cu viața țărânească care e o parte atât de însemnată și esențială a vieții sociale. Și, în adevăr, mai toate țările culte au literatura lor sătească, nuvela, romanul lor rustic.

Ar fi foarte interesant de făcut o analiză literaturii acesteia, mai ales analiză comparativă, dar aceasta ar fi materie pentru

bunțea curat numai pentru leafa funcționarilor. Unde mai sunt apoi celelalte cheltuieli, despre care nu se poartă evidență și sunt tot atât de colosale?

Curat milioane aruncate în vânt.

O alegere. Din Borloveni vechi ni-se scrie că la alegerea dela 6/18 Ianuarie pentru un reprezentant la comunitatea de avere, între cei 3 candidați a fost și învâțătorul comunal, care era susținut de protopretor și ceruse voturi dela Români. Din 200 voturi, n'a câpătat însă decât 4 voturi. Bravo grănicerilor... De neșaz, a început să injure și să dea palme oamenilor. Să-i fie rușine.

Douăsprezece milioane arse. După cum arată buletinul biroului statistic din Bułapesta, în decursul anului trecut focul a mistuit în 9102 comune în afară de Croația. În cele mai multe cazuri focul a fost pus de mâni reuțicioase și pagubele cauzate se urcă la 12,554.260 fl. Mai mult au suferit de incendii comitetele Nyitra, Zemplén, Bihorul și Sătmarul.

Corupțiune fără păreche. Lumea nici nu s'a desmeticit încă din impresia ce a primit în urma modului scandalos cum a fost tras perdea peste afacerea *Pulszky Károly*, autorul furtului a sute de mii de fl. dela piacoteca statului, tribunalul din Budapesta nici n'a adus încă sentință în afacerea furtului de peste 60 de mii dela publicațiunile statului, în fruntea cărora sta un funcționar înalt de stat *Petko László*, și eată că foile din capitală ne aduc o nouă surprisă: la direcțiunea pădurilor din Cluj în fruntea căreia stă baronul *Feilitzsch Artur*, rudă de aproape cu baronul *Bánffy*, s'a descoperit o nouă defraudare de 114 mii fl.

Furtul acesta a fost descoperit de consilierul *Buday* din ministerul de agricultură. Când acesta a denunțat cazul ministrului *Daranyi*, acesta a rămas foarte supriș și zice „*Alkotmány*” — el era de credință că cel puțin în ministerul lui lucrurile sunt curate.

Guvernul s'a și îngrijit să liniștească opinia publică, publicând în „*Bud. Tud.*” un comunicat care constată, că iregularități s'au descoperit, dar' suma dispărută nu e așa de colosală cum scriu foile.

E destul și atâta. Dacă se recunoaște oficios că s'a furat, de ce să nu fie cu puțință că s'a furat și mai mult? Afacerea dealtcum va ajunge și în față parlamentului cu ocazia desbaterii bugetului ministrului de agricultură.

Nazarinenii și armata. Este cunoscut că nazaricușii nu prind armele ei mai bine sufer pedepsele cele mai aspre, din cauza că religionea lor oprește aceasta. Voind a pune capăt acestui lucru, nazaricușii au înaintat ministrului de honvezi o petiție prin care îl roagă 1., ca nazarinenii să fie scutiți de a purta arme 2., să se șteargă din armată obiceiul ca la comanda „*rugăciune*” soldații să *îngenuncheze*. 3. *Nazarinenii să fie dispensați de sub jurământul către Imperat.* 4. *Să nu fie constrinși a merge cu ceilalți soldați la biserică.*

De ce nu cer de-adreptul desființarea armatei, ca socialiștii?

† Moartea Episcopului de Rîmnic. Ziarele din România, aduc știrea că P. S. Sa Episcopul *Ghenadie de Rîmnic*, care se afla la Neapole, pentru căutarea sănătății, a încetat din viață Joi în 15 Ianuarie st. v. Prelatul suferia de astma. Corpul defunctului va fi adus în țeară. P. S. Sa Episcopul *Ghenadie* a fost, după Episcopul *Melchisedec*, cel mai laborios dintre prelații României, dezvoltând o intensă activitate literară mai ales prin cercetările sale din domeniul istoriei și literaturii naționale.

O nouă foaie literară. Ziarele din România aduc știrea, că Joi s'a pus în vânzare în capitală și în toată țara publicațiunea: „*Foia Populară*”. Un număr în toată țara costă 10 bani, ear' abonamentul pe un an numai mica sumă de 5 lei.

Sumarul acestui număr este foarte bogat. El cuprinde între altele: *Carmen Sylva de Graal*; *Amintiri din Sinaia de V. A. Urechia*; *Cum stăm cu agricultura de C. Cărluța*; *Influența și tratamentul ei*; *Dinții copiilor de N. Marinescu*; *Bucureștene de D. Karr*, *Orașele Siret și Suceava în secolul trecut de Dionisie Olinescu*; *Memoriile unui sinucis, roman*; *Cronica săptămenei: Afacerea Dreyfuss*; *Un mort înviat etc.*

Ca ilustrații are un superb portret M. S. Reginei și două ilustrații umoristice lucrate cu mult haz.

Ziar economic. La București a apărut un nou ziar economic, intitulat „*Creditul*”, redactat de d-nii *Chr. Staicovici* și *Ulpiu Hodoș*.

Cronica agricolă. Sub acest titlu, „*Creditul*” scrie:

Starea semănăturilor din țară este

ori-ce poezie și sentiment mai înalt; navitatea de acolo aici e șiretenia infernală; cinstea — aici e hoție, bunătatea — aici e cruzimea infernală și omor fără căință.

Dar' cel puțin poate au rămas legăturile patriarhale, familiare? Ași! La *Balzac* părinții vând pe copii, copiii îmbată pe tată pentru a-i fura 5 franci; la *Zola*, copiii înăbușă pe părinți pentru a scăpa de o gură de prisos.

O singură iubire mare, după *Balzac* și *Zola*, rămâne țeranilor: iubirea pentru pământ. Dar' această iubire pentru lucrul neînsușit e cea mai de căpetenie cauză și privilegiu pentru ură crudă și neîmpăcată față cu oamenii, și pentru o prăjină de pământ țeranul e gata să omoare pe frați și părinți.

Un exemplu va lămuri și mai bine relația către viața sătească a acestor două grupuri de scriitori, pe cari i-am numit pesimiștii și ponegritorii țerănimii și ai vieții sătești de o parte, ear' optimiștii, apologheții, din altă parte.

Andrée Theuriet, unul din apologheții cei mai de talent, a scris un frumos roman „*Bigarreau*”, cu următorul subiect: Un copil al orașului, un copil stricat, copil de stradă, e închis pentru furt la închisoarea de copii. Aici el se strică și mai mult, i-se

atrofiază toate instinctele bune, i-se putrezesc toate sentimentele omenești. Dar' într'o zi fuge din închisoare, fuge în pădure la niște țărani.

Aici, în mijlocul naturii mărețe și liniștite, senine, sănătoase, tinărul corupt de viața orășenească se naște cu totul la altă viață, în el se dezvoltă toate instinctele bune, sentimentele bune, sentimentele omenești pe cari i-le-a fost nimicit orașul civilizat.

În romanul lui *Balzac* „*Les paysans*”, sunt mai mulți parisieni cari vin în sat. Între acești parisieni e o contesă, o femeie superioară, care vine să lucreze pentru regenerarea satului, e un literat, un om inteligent și de inimă. În curând toți acești orașeni trebuie să fugă înapoi la Paris. Trebuie se fugă ca să scape corpul de această speluncă de hoți și ucigași și sufletul din această ciură morală a satului, unde nu încolțește un sentiment mai înalt.

Cum vedem, pentru *Theuriet* viața sătească, dacă nu e un rai, apoi e o anticameră a raiului, ear' pentru *Balzac* aceeași viață e un adevărat iad.

Dobrogeanul Gherea.

(Va urma)

în general destul de favorabilă. Grăurile resărite au vegetat bine în săptămânile din urmă când vremea a fost destul de caldă, totuși de câteva zile temperatura s'a scoborit și se simte mare nevoie de zăpadă.

Ministerul agriculturii va publica în curând evaluarea definitivă a recoltelor din anul 1897. Se știe cât de slabă a fost producțiunea grăului din cauza inundațiilor și ploilor care au căzut necentenți; în schimb însă recolta porumbului a fost destul de satisfăcătoare și unele județe cum *Teleorman*, *Botoșani*, *Dorohoi*, *Ialomița*, etc., au avut o producțiune la hectar care depășește mijlocia obișnuită.

Porturile noastre principale, în ce privește comerțul de grâne, sunt într'o complectă stagnare: la Constanța numai există puțină mișcare fără însemnătate d'alminterea.

Moartea lui Brockhaus. Zilele trecute a murit în Lipsa *Rudolf Brockhaus*, unul dintre cei mai mari librari ai continentului. El s'a născut în 1838 și după ce a învățat librăria și tipografia în casa părintească, și-a completat cunoștințele în Viena, Londra și Paris. Reîntors a devenit membru al firmei și sub conducerea lui s'a făcut la 1881 noua instalație a atelierelor grandioase în 6 edificii mari. Ca să dăm o idee despre întinderea afacerilor casei *Brockhaus*, e destul să amintim că ea lucra cu 600 de funcționari în birourile ei.

Greva mecanicilor din Anglia. — Accastă grevă uriașă este sfârșită; greviștii au părăsit lupta.

La începutul grevei societatea mecanicilor avea în casă 300.000 lire sterline, adică 7.500.000 lei; astăzi casa este goală după o luptă de șase luni.

Greva a costat 600.000 lei pe săptămână în total, împreună cu ajutoarele ce s'au mai primit, s'a cheltuit în total suma de 16,275,000 de lei.

Pe de altă parte socotind la 100.000 numărul greviștilor care au pierdut fie-care câte 144 zile de lucru, salariu pierdut reprezintă suma de 90 milioane de lei;

Tot de o dată mulți patroni sunt ruinați căci concurența streină a profitat de turburări pentru a acapara comanda.

Atitudinea greviștilor a fost demnă, ordinea a fost respectată; pierderea energiei naționale este însă ireparabilă.

Chipul lui Isus Cristos descoperit. Din Roma vine știrea, că profesorul *Manucchi* a descoperit în sălile suterane dela palatul lui *Tiberiu* un chip zugrăvit pe perete, înfățișând *restignirea lui Isus Cristos pe cruce*. În jurul tabloului sunt scrise numele tuturor acelor cari au asistat la *restignirea Mântuitorului*.

Omagiu „Carmen Sylvei”.

Sub acest titlu „*Patria scrie*”: Societatea întrunită *Mercuri* seara după reprezentațiunea „*Mărioarei*” în locuințele hotelului „*Weiss*”, a trimis augustei poete următoarea depeșă omagială:

„*Fericiți în societatea distinsei noastre artiste Agata Bărescu, și plini de admirațiune pentru „Mărioara”, care a trecut cu succes pe scena noastră, aducem cele mai profunde omagii poetei-regine.*

Trăiască geniul Carmen Sylvei, care a versat azi de pe scena cernăuțiană mândria în sufletele românești.

† Iuliu Mihályi de Apșa.

Din Blaj ne vine trista știre despre încetarea din viață a vice-colonelului *Iuliu Mihályi de Apșa*, fratele Excelenței sale dlui metropolit *Mihályi*

Simțim cu toții adinea întristare la pierderea unuia dintre cei mai devotați fii ai națiunii și bisericii sale, care ca soldat era dintre cei dintâi, pururea gata a-și vërsa sângele pentru patrie și tron.

În următoarele dăm pe scurt datele biografice ale repausatului:

Iuliu Mihályi de Apșa s'a născut în *Sarașeu* cottul *Maramurăș* la 19 Iunie 1837.

În toamna anului 1854 a intrat în școala militară specială de artilerie (*Artillerie-Schul-Compagnie*) din Viena, unde a absolvat cursul de 3 ani; în vara anului 1857 a intrat în serviciu activ la artilerie ca cadet unde a stat 1 an; în toamna anului 1858 a trecut la cavalerie în regimentul al X-lea de husari, care purta numele „*Frideric Wilhelm al III-lea rege al Prusiei*”, unde a avansat de locotenent.

După-ce a erupt războiul în Iunie 1859 a luat parte la bătălia dela *Magenta* și apoi dela *Solferino*, unde căzură 24 ofițeri din reg. al X-lea de husari, acolo a avansat de locotenent primar.

În Iunie 1866 avu parte activă în războiul austro-pruscan și a fost de față la ciocnirea dela *Prerau*.

În 1870 avansa la gradul de căpitan și ca comandant de escadron a venit cu regimentul la *Brașov* și a fost staționat în *Cristian*, de unde în 1873 merse la cursul prescriș pentru ofițerii de stat maior, și după ce a făcut examenul de calificățiune, stete un an în *Cluj* ca comandant de cadru. În 1875 fu transferat ca comandant de diviziune la regimentul al X-lea de husari unde a avansat la grad de maior, și după trei ani la gradul de locotenent colonel.

La anul 1887 fu transferat la regimentul al IX-lea de husari, de unde în anul 1888 fu așezat în statul de pensiune.

De când a venit la *Blaj*, împreună cu fratele său mitropolitul a trăit retras, dedicându-se întreg pentru a ușura în cele economice sarcina de administrare a fratelui său.

Înmormântarea s'a făcut la 29 c. în *Blaj*. Un public numeros și ales l'a petrecut la odihna de veci iar la cimitir dl secretar metropolitan *Augustin Bunea* și profesorul *Gavril Precup* au luat ultimul adio prin cuvinte vrednice de memoria defunctului.

Posta redacției.

„Un alegător”, *Erdeiș*. Dela persoane cari scriu fără a ni-se numi, nu putem publica nimic.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boalele de copii, mentele *Kneippiane*.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui *Dr. Iulius Schopper* în *Oravița* (*Krassó-Szörény m.*)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

ULTIME ȘTIRI

Paris, 30 Ianuarie.

Eri judele de instrucție *Berthulus* a ascultat pe *Rochefort* și *Mathieu Dreyfuss*. Într'o convorbire cu un ziarist *Zola* și-a exprimat părerea că dacă va reuși să arate nevinovăția lui *Dreyfus*, în Paris va izbucni revoluția (*Aici marile scriitor ni se pare că prea a dat libertate mare fantasiei sale Red.*)

Berlin, 30 Ianuarie.

Impăratul a făcut o lungă vizită marchizului *Noailles*, ambasador al Franței.

Editor: *Aurel Popovici-Barcianu*.
Redactor responsabil: *Ioan Russu Șirianu*.

Bibliografie.

lele populare române de Ioan Dariu. Carte aprobată de Inaltul Ministru r. ung. prin ordinațiunea ministerială dno. 20 Dec. 1888. Nro. 37,358; și de Vener. Consistoadre din Sibiu, Arad și Caransebeș etc. Prețul unei exemplar broșat 25 cr.

Edițiunea a IV-a revăzută. (Cu portretele mai multor regenți și bărbați alesi). Brașov, 1898. Editura librăriei H. Zeidner.

„Manual de Morala Evanghelică“ sau scurta explicare a textelor cu conținut moral din cele 4 Evanghelii de dl Moise N. Pacu, doctor în drept, profesor la liceul local, avocat și fost deputat. Carte aprobată de St. Sinod Galați, ediția II-a O recomandăm cu totdinadinsul preoților și învățătorilor precum și părinților de familie și creștinilor pioști. Se află de vânzare la autor, strada sf. Ilie Nr. 8, la librăria Nebuneli din Galați și la librăriile principale din țară. Prețul unui exemplar 3 lei.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Prețul 60 cr. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Abecedar ilustrat“ compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățătorii: Iosif Moldovan, Nic. Ștefu, Iuliu Groșoreun, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop.“

„Liturgia Sfintului Ioan Crisostom“ culeasă, aleasă și întocmită pe baza melodiilor vechi bisericești, pentru corul școlărilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Ștefu, învățător în Arad. Prețul unui exemplar 2 coroane. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.“ Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul II. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române. București 1897.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române. Prețul 6 lei.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856. Prețul 15 lei.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857. Prețul 15 lei.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857. Prețul 15 lei.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857. Prețul 15 lei.

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 30 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7) Prețul 10 lei.

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion I pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

Comande din provincie se efeptuesc prompt

Asortiment bogat în obiecte pentru cadouri de Grăciun și Anul-nou!

(46) 39 —

HAIK AN TAL

Strada Forray. ARAD. Curte de sticlărie.

Cel mai ieftin isvor do tãrguit do tot felul de sticlărie, porțelan și vase de peatră pentru casă

OGLINZI, TABLOURI ȘI RAME PENTRU ICONI cea mai bună calitate do

LAMPE DE MASĂ ȘI DE AGĂȚAT, DITMĂR garnituri pentru hoteluri, birturi și cafenele

CELE MAI RENUMITE IN LUME SIEMEN BUTELII PENTRU VIN, BERE SI COGNAC garnituri pentru bucatărie și altele ce cad în aceasta specialitate.

CEA MAI FINA CALITATE DE STICLE IN TABLE DE BOEMIA ȘI BELGIA

Fondată 1883.

Telefon Nr. 247.

Tot aici se primește și un învățăcel

Mare asortiment de obiecte pentru donațiuni la cununii, zile onomastice și alte ocațiuni

Atelier pentru vopsire de porcelan

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Arad—Budapesta.			
	d. m.	a. m.	seara
Arad, pleacă	4.21	11.20	9.35
Sofronya	—	11.36	9.53
Curtiel	—	11.49	10.07
Löksháza	—	12.05	10.25
Chitighaz	5.04	12.28	10.54
Claba	5.26	1.19	11.39
Szolnok	7.32	4.14	2.49
Budapesta, sos.	9.40 seara	7.30 seara	6.10 dim.
Budapesta—Arad.			
	dim.	dim.	seara
Budapesta, pleacă	8.45	8.05	10.—
Szolnok	8.54	11.07	1.30
Claba	10.49	2.28	4.22
Chitighaz	11.07	2.54	5.03
Löksháza	—	3.12	5.21
Curtiel	—	3.28	5.38
Sofronya	—	3.40	5.50
Arad, sos.	11.51	3.55 d. n.	6.05 dim.
Arad—Teiuș.			
	d. m.	d. m.	dim.
Arad, pleacă	12.11	4.30	6.30
Glogovaș	—	4.42	6.41
Gyurok	—	5.03	7.01
Pauliș	—	5.14	7.12
Radna-Lipova	12.50	5.35	7.29
Conop	—	5.57	7.51
Bérsava	—	6.13	8.07
Totvărădia	—	6.39	8.29
Soborșin	1.46	6.53	8.47
Zam	2.05	7.27	9.16
Gurasada	—	7.53	9.42
Ilia	2.28	8.08	9.58
Branicea	—	8.28	10.16
Deva	2.54	8.52	10.42
Simeria (Piski)	3.12	9.06	11.11
Orăștia	3.31	9.52	11.36
Șibot	—	10.16	11.57
Vintul-de-jos	4.—	10.40	12.19
Alba-Iulia	4.26	11.01	12.32
Teiuș, sos.	—	11.30	1.05
Teiuș—Arad.			
	a. m.	dim.	d. m.
Teiuș, pleacă	—	8.43	2.—
Alba-Iulia	11.13	4.17	2.33
Vintul-de-jos	11.40	4.34	2.49
Jibot	—	4.55	3.10
Orăștia	12.12	5.19	3.31
Simeria (Piski)	1.02	6.05	4.10
Deva	1.14	6.30	4.25
Branicea	—	6.48	4.49
Ilia	1.40	7.06	5.18
Gurasada	—	7.18	5.28
Zam	2.05	7.41	5.59
Soborșin	2.31	8.15	6.25
Totvărădia	—	8.31	6.41
Bérsava	—	8.57	7.05
Conop	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	3.27	9.45	7.54
Pauliș	—	10.—	8.10
Gyurok	—	10.14	8.22
Glogovaș	—	10.38	8.43
Arad, sos.	4.06	10.50	8.55 seara

Arad—Claba—Oradea-mare.			
	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35
Sofronya	5.25	11.36	9.53
Curtiel	5.39	11.49	10.07
Löksháza	5.56	12.05	10.25
Chitighaz	6.13	12.28	10.54
Claba, sos.	6.40	12.54	11.24
Claba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.
Glula	7.27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.27	5.56
Nagy-Szalonta	8.23	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Leș	9.04	5.—	7.51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31
Oradea-mare—Claba—Arad.			
	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Leș	10.48	4.56	8.06
Cefa	11.03	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.26	5.37	9.08
Sarkad	11.57	6.09	9.51
Glula	12.21	6.34	10.21
Claba, sos.	12.42	6.58	10.50
Claba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Löksháza	3.12	8.13	5.21
Curtiel	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.52	5.50
Arad, sos.	3.55 d. m.	9.10 seara	6.05
Arad—Timișoara.			
	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.25	5.—
Aradul-nou	6.31	11.38	5.21
Németságh	6.49	11.56	5.47
Vinga	7.08	12.15	6.14
Oroifalva	7.20	12.27	6.34
Meroifalva	7.31	12.38	6.52
St.-Andrei	7.43	12.51	7.12
Timișoara sos.	8.01	1.10	7.39
Timișoara—Arad.			
	dim.	d. m.	seara
Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10
St.-Andrei	8.46	2.19	9.29
Meroifalva	9.04	2.33	9.43
Oroifalva	9.19	2.44	9.54
Vinga	9.42	3.01	10.11
Németságh	10.—	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, sos.	10.43	3.44	10.55
Arad—Seghedin			
	dim.	a. m.	d. m.
Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10
Pecca	5.29	9.30	5.07
Bátania	5.59	9.53	5.47
Cezohogyes	7.—	10.32	6.50
Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13
Nádlac	7.38	11.05	7.32
Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47
Apátfalva	7.58	11.25	7.53
Makó	8.21	11.47	8.40
Seghedin sos.	9.27	12.51	10.01 seara

Seghedin—Arad			
	d. m.	seara	dim.
Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08
Makó	3.32	7.34	5.—
Apátfalva	3.52	7.57	5.24
Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.32
Nádlac	4.18	8.18	5.50
Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09
Mezőhegyes	5.15	8.57	6.55
Bátania	5.44	9.29	7.34
Pecca	6.06	9.52	8.05
Arad, sos.	6.39	10.25	8.43
Arad—Brad.			
	dim.	d. m.	a. m.
Arad pleacă	6.25	5.10	11.52
Ótvenes	6.44	5.29	12.13
Uj-Szt-Anna	6.51	5.36	12.21
Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.43
Chirechlu	7.23	6.07	12.58
Sirila (Világos)	7.39	6.28	1.15
Musca Măderat	7.43	6.30	1.22
Păncota	7.54	6.39	1.36
Selous	8.—	6.45	1.43
Tornova-Cheriu	8.14	6.59	1.59
Moorea (Apatelek)	8.26	7.11	2.13
Boroș-Ineu	8.42	7.27	2.27
Tamand	8.57	7.42	2.45
Bocsig-Bel	9.04	7.49	2.54
Repsig	9.14	7.59	3.07
Cornești-Bérza	9.21	8.06	3.16
Boroș-Sebeș-Buteni	9.34	8.19	3.29
Cocutaba-Căcărău	9.49	8.34	3.59
Alnaș-Cil	10.—	8.45	4.12
Bonțești	10.10	8.55	4.23
Gurahont-Iosășel	10.23	9.08	4.38
Gura-vâi	10.33	9.18	4.52
Acuța	10.39	9.24	4.58
Talacu	10.49	9.34	5.11
Hălmagiu-Ciucu	10.58	9.43	5.24
Hălmagiu	11.13	9.58	5.44
Bala-de-Criș	11.50	10.35	6.25
Brad sos.	12.04	10.49	6.41
Brad—Arad.			
	dim.	d. m.	dim.
Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15
Bala-de-Criș	2.39	1.23	4.32
Hălmagiu	3.16	2.—	5.14
Hălmagiu-Ciucu	3.31	2.15	5.33
Talacu	3.39	2.23	5.45
Acuța	3.60	2.34	5.59
Gura-vâi	3.55	2.39	6.04
Gurahont-Iosășel	4.12	2.56	6.30
Bonțești	4.18	3.02	6.37
Alnaș-Cil	4.29	3.13	6.49
Cocutaba-Căcărău	4.39	3.23	7.01
Boroș-Sebeș-Buteni	4.57	3.41	7.24
Cornești-Bérza	5.07	3.51	7.37
Repsig	5.15	3.59	7.47
Bocsig-Bel	5.25	4.09	8.—
Tamand	5.31	4.15	8.08
Boroș-Ineu	5.53	4.37	8.36
Moorea	6.03	4.47	8.43

Tornova-Cheriu			
	dim.	d. m.	dim.
Tornova-Cheriu	6.15	4.59	9.02
Selous	6.28	5.12	9.17
Păncota	6.37	5.21	9.26
Musca-Măderat	6.44	5.28	9.33
Sirila	6.52	5.36	9.40
Chirechlu	7.06	5.50	9.57
Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.19
Zimand-Ujfalva	7.39	6.21	10.30
Ótvenes	7.45	6.26	10.39
Arad, sos.	8.03	6.44	11.—
St.-Ana—Chitighaz.			
	d. m.	seara	dim.
St.-Ana, pleacă	3.25	6.30	8.—
Șimand	3.53	7.02	8.26
Chișineu-Erdelj	4.30	7.43	9.02
Socodor	4.43	8.—	9.16
Șiclău	—	8.15	9.29
Otlaca	—	8.29	9.42
Elek	5.20	8.45	9.58
Chitighaz, sos.	5.35	9.—	10.12
Chitighaz—St.-Ana.			
	dim.	d. m.	dim.
Chitighaz, pleacă	5.13	3.10	9.41
Elek	5.25	3.31	10.04
Otlaca	5.35	3.44	—
Șiclău	5.45	3.58	—
Socodor	5.56	4.14	10.47
Chișineu-Erdelj	6.17	4.44	11.15
Șimand	6.38	5.15	11.42
St.-Ana, sos.	7.—	5.45	12.08
Boroș-Sebeș—Moneasa.			
		a. m.	
Boroș-Sebeș-Buteni, pleacă	—	9.45	—
Selăgeni-Frăzești	—	10.—	—
Bohani	—	10.18	—
Dezna	—	10.35	—
Ravna	—	10.50	—
Moneasa	—	11.—	—
Băile Moneasa	—	11.40	—
Menyháza, sos.	—	11.41	—
Moneasa—Boroș-Sebeș.			
		d. m.	
Menyháza, pleacă	—	1.50	—
Băile-Moneasa	—	1.58	—
Moneasa	—	2.05	—
Ravna	—	2.15	—
Dezna	—	2.35	—
Bohani	—	2.47	—
Selăgeni-Frăzești	—	3.05	—
Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.20	—
Boroș-Ineu—Cerneiu.			
		d. m.	seara
Boroș-Ineu	—	8.50	